

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASI STATISTIKA BASHQARMASI

2024-jil yanvar-mart aylari ushin
dáslepki maǵlıwmat

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASI SÍRTQÍ SAWDA AYLANISI

Sírtqı ekonomikalıq baylanis hám
sawda statistikasi bólimi:
(61) 222-67-45

Sırtqı sawda aylanısı

Mámleketimizde alıp barılıp atırğan ekonomikalıq háreketler sırt el mámleketleri menen sawda baylanıslarınıń tez pát penen ósiwine xızmet qılıp atır. Tiykarınan, mámlekettiń eksport ónimdarlıǵın asırıw boyınsha qabıl etilgen nızamları jergilikli kompaniyalarǵa sırtqı bazarlarda kóbirek tájriybe arttırıwına imkániyat jaratıp beredi. Nátiyjede olar jáhán sawdasında báseki ústinlikke iye boladı.

Respublikada bul taraw sońǵı jıllarda ámelge asırılıp atırğan eksporttı qollap quwatlaw, importtı optimallasırıw hám ulıwma alǵanda sırtqı sawda teń salmaqlılıǵın támiyinlew maqsetinde ámelge asırılǵan is-ilajlar nátiyjesinde, 2024-jıl yanvar-mart aylarında respublikanıń sırtqı sawda aylanısı (tekste SSA) 138,8 mln. AQSH dollarǵa jetti hám 2023-jıldıń yanvar-mart aylarına salıstırǵanda 12,2 % ge kóbeydi.

SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ (yanvar-mart ayı, miń. AQSH dollari)

Sırtqı sawda aylanısı

2024-j.: 138 835,0 112,2 %

(2023-j.: 123 701,3)

Saldo

2024-j.: 41 327,3 (2023-j.: -13 396,1)

Eksport

2024-j.: 90 081,2 131,4 %

(2023-j.: 68 548,7)

Tovarlar: 89 822,8

Xızmetler: 258,4

Import

2024-j.: 48 753,8 88,4 %

(2023-j.: 55 152,6)

Tovarlar: 46 490,7

Xızmetler: 2 263,1

Sırtqı sawda aylanbası – belgili dáwir ushın mámleket eksporti hám importı qunınıń muǵdarı esaplanadı. Tovarlardıń sırtqı sawda statistikası Qaraqalpaqstan Respublikası bajıxana aymaǵına alıp kiriw (import) yáki Qaraqalpaqstan Respublikası bajıxana aymaǵınan alıp shıǵıw (eksport) nátiyjesinde mámleket material resursları zapaslarına qosılatuǵın yáki olardan ayırıp taslanatuǵın tovarlar esabın sırtqı sawda ulıwmalıq esap sisteması tiykarında júritiledi.

SSAda eksport kólemi 90,1 mln. AQSH dollarına (131,4 % ti) hám import kólemi 48,8 mln. AQSH dollarına (88,4 % ǵa) jetti. Sırtqı sawda aylanısı saldósı 41,3 mln. AQSh dollardı quradı.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLİKASÍ MENEN SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ EŇ JOQARÍ ÚLESKE IYE BOLǴAN MÁMLEKETLER
(2024-jıl yanvar-mart ayı, mln. AQSH dollari)

<p>Túrkiya</p> <p>SSA – 32,2</p> <p>Eksport: 29,7 Import: 2,5</p> <p> 23,2 %</p>	<p>QXR</p> <p>SSA – 29,2</p> <p>Eksport: 23,3 Import: 5,9</p> <p> 21,0 %</p>	<p>Rossiya</p> <p>SSA – 24,0</p> <p>Eksport: 12,5 Import: 11,5</p> <p> 17,3 %</p>	<p>Qazaqstan</p> <p>SSA – 14,3</p> <p>Eksport: 9,7 Import: 4,6</p> <p> 10,3 %</p>	<p>Latviya</p> <p>SSA – 6,3</p> <p>Eksport: 6,3 Import: 0,0</p> <p> 4,5 %</p>
<p>Estoniya</p> <p>SSA – 2,2</p> <p>Eksport: 1,8 Import: 0,4</p> <p> 1,6 %</p>	<p>Pákistan</p> <p>SSA – 1,0</p> <p>Eksport: 1,0 Import: 0,0</p> <p> 0,7 %</p>	<p>Qırǵız Respublikası</p> <p>SSA – 2,7</p> <p>Eksport: 0,9 Import: 1,8</p> <p> 1,9 %</p>	<p>Awǵanstan</p> <p>SSA – 0,8</p> <p>Eksport: 0,8 Import: 0,0</p> <p> 0,6 %</p>	<p>Gruziya</p> <p>SSA – 0,7</p> <p>Eksport: 0,7 Import: 0,0</p> <p> 0,5 %</p>

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI IRI SHERIK MAMLEKETLER MENEN SIRTQI SAWDA AYLANISI DINAMIKASI

(yanvar-mart ayi, mln. AQSH dollari)

Mámleketler	2022-j.	2023-j.	2024-j.
Túrkiya	28,4	24,2	32,2
<i>Eksport</i>	25,7	23,3	29,7
<i>Import</i>	2,7	0,9	2,5
QXR	37,7	28,1	29,2
<i>Eksport</i>	23,5	14,6	23,3
<i>Import</i>	14,2	13,5	5,9
Rossiya Federaciyası	21,3	24,1	24,0
<i>Eksport</i>	8,1	14,4	12,5
<i>Import</i>	13,2	9,7	11,5
Qazaqstan	9,9	12,7	14,3
<i>Eksport</i>	2,9	5,5	9,7
<i>Import</i>	7,0	7,2	4,6
Latviya	11,5	5,5	6,3
<i>Eksport</i>	11,4	5,4	6,3
<i>Import</i>	0,1	0,1	0
Estoniya	0,6	0,5	2,2
<i>Eksport</i>		0,5	1,8
<i>Import</i>	0,6	0,0	0,4
Pákistan	0,0	0,1	1,0
<i>Eksport</i>	0,0	0,1	1,0
<i>Import</i>	0,0	0	0,0
Qırǵız Respublikası	2,2	0,8	2,7
<i>Eksport</i>	1,4	0,1	0,9
<i>Import</i>	0,8	0,7	1,8
Awǵanstan	1,8	0,4	0,8
<i>Eksport</i>	1,8	0,4	0,8
<i>Import</i>	0,0	0,0	0,0
Gruziya	0,3	0,7	0,7
<i>Eksport</i>	0,3	0,7	0,7
<i>Import</i>	-	-	-

Mámleketler	2022-j.	2023-j.	2024-j.
Franciya	0,8	0,5	0,6
<i>Eksport</i>	0,8	0,4	0,6
<i>Import</i>	0	0,1	0
Tájikstan	0,1	0,4	0,3
<i>Eksport</i>	0,1	0,4	0,3
<i>Import</i>	-	-	-
Koreya Respublikasi	4,9	4,6	4,8
<i>Eksport</i>	0,4	0,2	0,2
<i>Import</i>	4,5	4,4	4,6
Germaniya	0,5	2,6	1,5
<i>Eksport</i>	0,2	0,1	0,2
<i>Import</i>	0,3	2,5	1,3
Iraq	0,2	-	0,2
<i>Eksport</i>	0,2	-	0,2
<i>Import</i>	-	-	-
BAÁ	1,0	2,5	2,6
<i>Eksport</i>	0	0	0,2
<i>Import</i>	1	2,5	2,4
Iran	0,6	0,3	0,4
<i>Eksport</i>	0,1	0,1	0,2
<i>Import</i>	0,5	0,2	0,2
Ukraina	1,6	0,1	0,1
<i>Eksport</i>	1,5	0,1	0,1
<i>Import</i>	0,1	0	0
Ázerbayjan	0,2	0,1	0,1
<i>Eksport</i>	0,2	0,1	0,1
<i>Import</i>	-	-	-
Túrkménstan	0,5	0,2	0,5
<i>Eksport</i>	0,1	0	0,1
<i>Import</i>	0,4	0,2	0,4

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASI AYMAQLAR KESIMINDE SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ

(2024- jil yanvar-mart ayi)*

	MIÑ AQSH dolları	Ósim pátleri, % te	úlesi, % te
Qaraqalpaqstan Respublikası	138 835,0	112,2	100,0
Nókis q.	78 434,7	117,8	56,5
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	2 503,9	37,8	1,8
Beruniy	2 423,5	70,6	1,7
Bozataw	89,1	20,3	0,1
Qaraózek	383,4	8,4	0,3
Kegeyli	3 861,5	297,7	2,8
Qońırat	5 632,3	276,3	4,1
Qanlıkól	6 584,6	102,7	4,7
Moynaq	10 349,6	146,1	7,5
Nókis	3 906,7	493,8	2,8
Taqiyatas	2 631,1	64,6	1,9
Taxtakópir	873,8	499,1	0,6
Tórtkúl	8 251,3	80,8	5,9
Xojeli	2 878,0	141,7	2,1
Shımbay	3 969,2	132,3	2,9
Shomanay	988,6	141,6	0,7
Ellikqala	5 063,4	119,6	3,6

**Eñ joqarǵı kólemi,
mıñ. AQSH dolları**

56,5%

Nókis q. – 78 434,7

7,5%

Moynaq – 10 349,6

5,9%

Tórtkúl – 8 251,3

**Eñ az kólemi,
mıñ. AQSH dolları**

0,1%

Bozataw – 89,1

0,3%

Qaraózek – 383,4

0,7%

Shomanay – 988,6

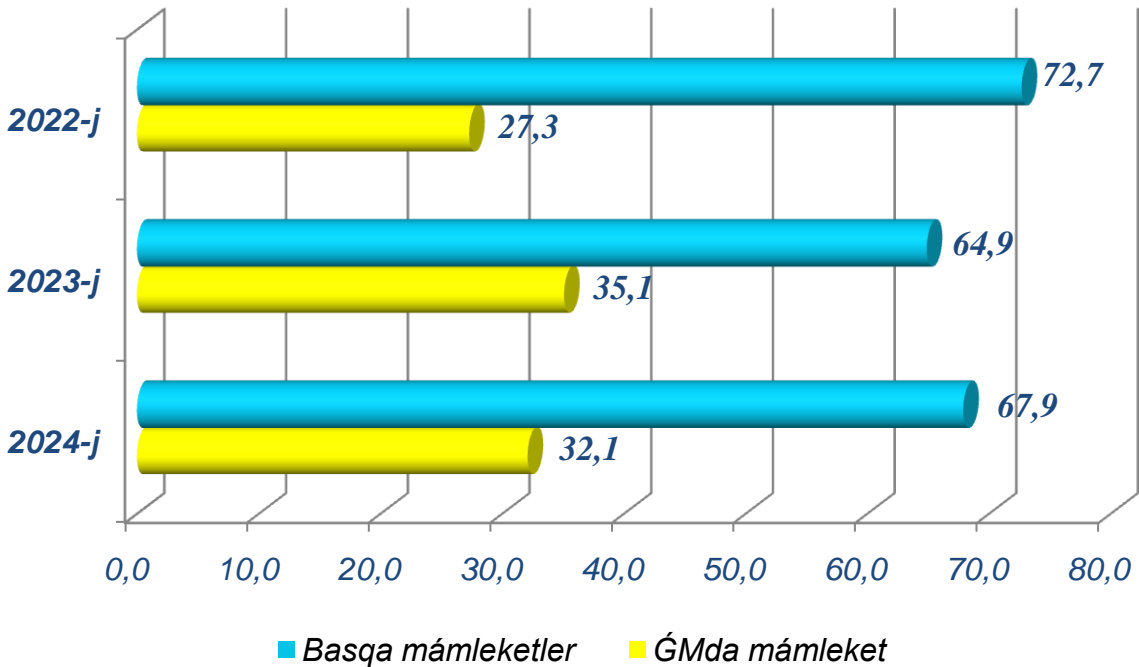
Respublika sırtqı sawda aylanısı quramındaǵı eñ joqarǵı úlesin Nókis qalası 56,5 % úlesi menen 78 434,7 mıñ. AQSH dolların, eñ tómen úlesin ese Bozataw rayonında 0,1 % úles penen 89,1 mıñ. AQSH dollardı quradı.

* Tábiyiy gaz hám elektr energiyasın jetkerip beriw , sol qatarında, arnawlı eksport boyınsha rásmiy statistikai'q maǵlıwmatlar , Qaraqalpaqstan Respublikası qala hám rayonlar boyınsha bólistirilmegen.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ SIRTQI SAWDA AYLANISINDA ĜMDA MAMLEKETLERI HAM BASQA MAMLEKETLERDIŇ KOLEMLERI DINAMIKASI

(yanvar-mart aylari, mln. AQSH dollari, úlesi, % te)

2024-jildiŇ yanvar-mart ayında, sirtqi sawda aylanisinda ĜMDA mamleketleriniŇ úlesi 32,1 % ti qurap, 2023-jilga salistirganda sirtqi sawda aylanisindaĝi úlesi 102,6 % ti quradi.

QaraqalpaqstanniŇ basqa sirt el mamleketleriniŇ SSA sı 2024-jildiŇ yanvar-mart ayında 2023-jildiŇ usı dáwirine salistirganda 117,4 % ke hám jámi SSA daĝi úlesi 67,9 % ti quradi.

Qaraqalpaqstan Respublikasınıń ĞMDA mámleketleri menen birge sırtqı sawda aylanısı 2024-jil yanvar-mart ayı kórsetkishine tiykar, 44,6 mln. AQSH dolların quradı. Sonday-aq eksport 23,7 mln. AQSH dollarǵa jetken bolsa, import 20,9 mln. AQSH dolların quradı.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ ĞMDA MÁMLEKETLERI HÁM SÍRTQÍ SAWDA AYLANISI (2024-jil yanvar-mart ayı mln. AQSH dollari)

<p>Rossiya TSA – 24,0 Eksport – 12,5 Import – 11,5</p> 	<p>Qazaqstan TSA – 14,3 Eksport – 9,7 Import – 4,6</p>
<p>Qırız Respublikası TSA – 2,7 Eksport – 0,9 Import – 1,8</p> 	<p>Belarus TSA – 2,6 Eksport – 0,0 Import – 2,6</p>
<p>Tájikstan TSA – 0,3 Eksport – 0,3 Import – 0,0</p> 	<p>Ukraina TSA – 0,1 Eksport – 0,1 Import – 0,0</p>
<p>Türkmenstan TSA – 0,5 Eksport – 0,1 Import – 0,4</p> 	

Qaraqalpaqstan Respublikasınıń ĞMDA mámleketleri menen birge sırtqı sawda aylanısınıń eń joqarǵı kólemi Rossiya Federaciyası 24,0 mln, Qazaqstan 14,3 mln hamda Belarus 2,6 mln mámleketlerine tuwra keldi.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI EKSPORTI

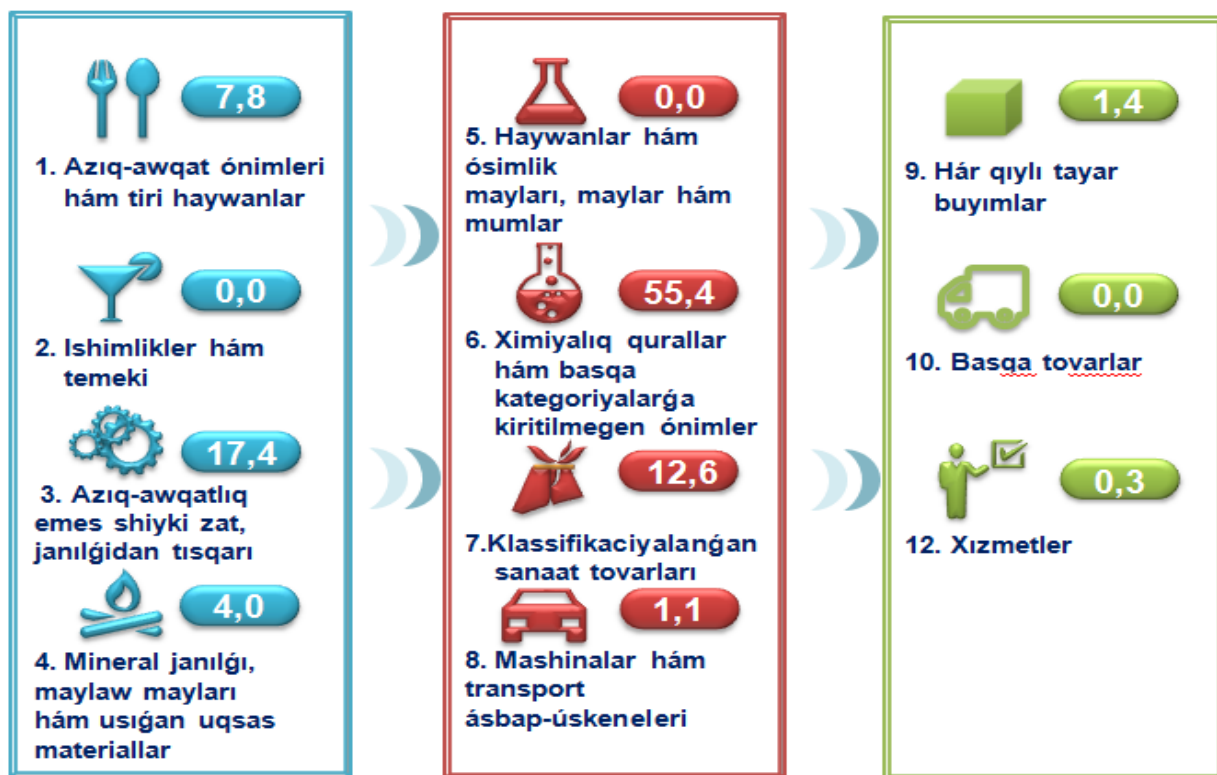

Xalıq aralıq ekonomikalıq baylanıslardıń rawajlanıwı eksporttıń turaqlı ósiwine járdem beredi hám bul óz nábwetinde belgili nátiyjelerge erisiw ushın imkaniyat jaratadı. Mámlekettiń eksport ónimdarlıgın asırıw, eksporttı mámleket tárepinen qollap-quwatlaw, eksportqa tán ónimler nomenklaturasın keńeytiw maqsetinde ámelge asırılğan is-ilajlar nátiyjesinde eksportyorlar tárepinen 90,1 mln. AQSH dolları (namonetar altınan tısqarı) qunındağı (2023-jıldıń mas dáwirine salıstırǵanda 131,4 % ti quradı) tovar hám xızmetler eksport qılınıwı támiyinlendi.

XSST* BOYINSHA EKSPORTINI QURAMI

(2024-jıl yanvar-mart ayı úlesi % te)

Qaraqalpaqstan Respublikasında tovarlar sırtqı sawdası statistikalıq kórsetkishlerin júzege keltiriwde, Sırtqı ekonomikalıq háreket tovar nomenklaturası (keyingi orınlarda TIF TN) menen birgelikte , Birlesken Milletler shólkeminiń Xalıq aralıq standartlastırılğan sawda (keyingi orınlarda – XSST) isletiledi. Bul óz nábwetinde analiz qılıw maqsetlerinde eksport hám import qılınatuǵın tovarlardı 10 dana úlken bólimlerge gruppalaw ushın imkan beredi. Tovarlardı XSST boyınsha kodlastırıw , TIF TN hám XSST ortasında ótiw giltleri járdeminde ámelge asırıladi.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ XSSK BOYINSHA EKSPORT QURAMI (yanvar-mart ayı, jıllar kesiminde)

XSST quramı	Mln. AQSH dolları		Ósim pátı, % te		Ulıwma kólemge salıstırǵanda, % te	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jámi eksport	68,5	90,1	84,0	131,4	100,0	100,0
<i>sonnan:</i>						
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar	3,7	7,0	75,4	190,6	5,4	7,8
Ishimlikler hám temeki	-	-	-	-	-	-
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqarı	5,4	15,7	74,5	291,3	7,9	17,4
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar	0,0	3,6	-	-	0,0	4,0
Haywanlar hám ósimlik mayları, maylar hám mumlar	-	-	-	-	-	-
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler	44,9	49,9	78,3	111,1	65,6	55,4
Sanaat tovarları	14,0	11,3	153,6	80,8	20,4	12,5
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri	0,0	1,0	20,4	36039,3	0,0	1,1
Hár qıylı tayar buyımlar	0,3	1,3	45,4	406,1	0,4	1,4
Xızmetler	0,2	0,3	10,5	108,5	0,3	0,3

Eksport quramında tovarlar úlesi 93,1 % ti qurap, olar tiykarınan ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler (55,4 %), sanaat tovarları (12,5 %) hám azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqarı (17,4 %), Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar (7,8 %) úlesine tuwra kelmekte.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ XSST BÓLIMI BOYINSHA AYIRIM ÓNIMLER EKSPORTINIŇ QURAMI (2024- jil yanvar-mart ayı)

XSSK bólimi atı	Mıń. AQSH dolları	2023-jıldıń sáykes dawirine salıstırǵanda, % te
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar		
Palız hám miyweler	6 054,3	194,9
Dánli eginler hám olardan tayarlanǵan ónimler	749,5	189,4
Kofe, shay, kakao, dámbegishler hám olardan tayarlanǵan ónimler	185,4	153,3
Qumsheker, qumshekerden tayarlanǵan ónimler hám bal	2,9	58,0
Ishimlikler hám temeki		
Ishimlikler	-	-
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqarı		
Haywan hám ósimlikler	15 142,9	371,3
Tóginler ushın shiyki zat hám mineral shiyki zat (kómir, neft hám qımbat bahalı taslardan tısqarı)	288,8	80,0
Toqımashılıq talaları hám olardıń shıǵındıları	267,7	76,9
May alınatuǵın tuqımlar hám miyweler	11,1	130,6
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar		
Neft hám neft ónimleri hám usıǵan uqsas materiallar	3 615,9	-
Haywanlar hám ósimlikler mayları, maylar hám mumlar		
Ósimlik mayları (qam, tazalanǵan yaki frakciyalanǵan)	-	-
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler		
Organikalıq emes ximiyalıq zatlar	49 854,2	111,4
Birlemshi formadaǵı plastmassalar	57,3	64,3
Basqa jerde klassifikaciyanabaǵan ximiyalıq materiallar hám ónimler	13,4	15,6
Efir mayları, rezinoidlar hám parfyumeriyalıq zatlar; hájjetxana preparatları, polirovkalaw hám juwıw quralları	18,5	200,0

XSSK bólimi atı	Mıń. AQSH dolları	2023-jıldıń sáykes dawirine salıstırǵanda, % te
Sanaat tovarları		
Toqımashılıq iyirilgen jibi, gezlemeler, tayar buyımlar hám usıǵan uqsas ónimler	10 310,2	74,7
Probka hám terekten tayarlanǵan buyımlar (mebelden tısqarı)	902,3	666,7
Basqa tártiptegi metall bolmaǵan minerallardan alınǵan ónimler	88,9	192,8
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri		
Sanaat ushın arnawlı bolmaǵan mashinalar hám olardıń detalları	-	-
Energiya generatorı mashinaları hám ásbap-úskeneler	-	-
Arnawlı bo'limler ushın arnawlı mólsherlangen mashinalar	1009,1	-
Hár qıylı tayar buyımlar		
Kiyim-Kenshekler hám Kiyim-Kenshek buyımları	1 220,6	504,0
Hár qıylı tayar buyımlar	30,2	204,1
Basqa túrdegi arnawlı, ilimiy baqlaw ásbabları hám apparaturalar	-	-
Ayaq kiyim	-	-

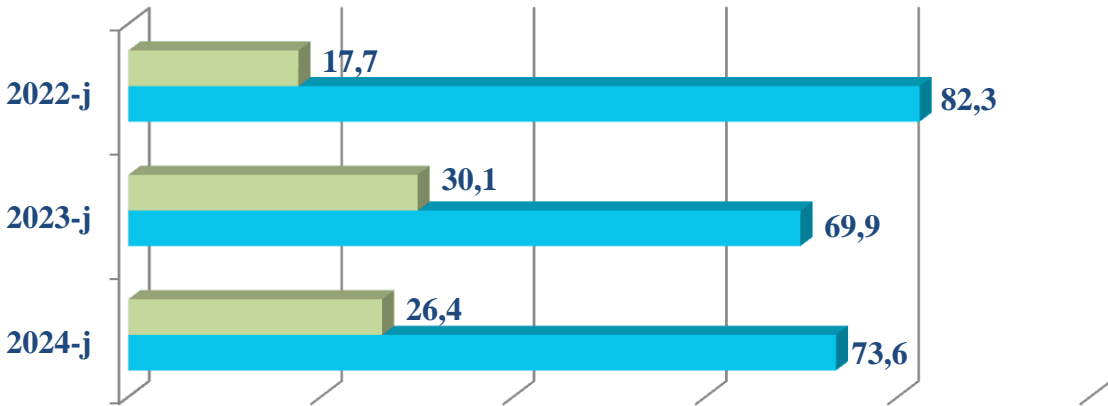
Qaraqalpaqstanıń sırtqı sawda statistikasına sherik mámleketlerge tómendegiler kiredi: alıp kiriwde - tovarlar keliip shıqqan mámleket, eger kelip shıqqan mámleket anıq emes bolsa, shıǵıp ketken jibergen mámleket. Alıp shıǵıwda-tovarlar jiberiletuǵın mámleket esaplanadı.

2024-jıldıń yanvar-mart ayı ĞMDA mámleketlerine 23,7 mln. AQSH dolları qunındaǵı tovar hám xızmetler eksport qılınıp, 2023-jıldıń mas dáwirine salıstırǵanda 15,2 mártege kóbeydi.

ĞMDA HÁM BASQA MÁMLEKETLERGE TOVAR HÁM XÍZMETLER EKSPORTÍ KÓLEMLERİ

DINAMIKASÍ

(yanvar-mart ayı, úlesi, % te)

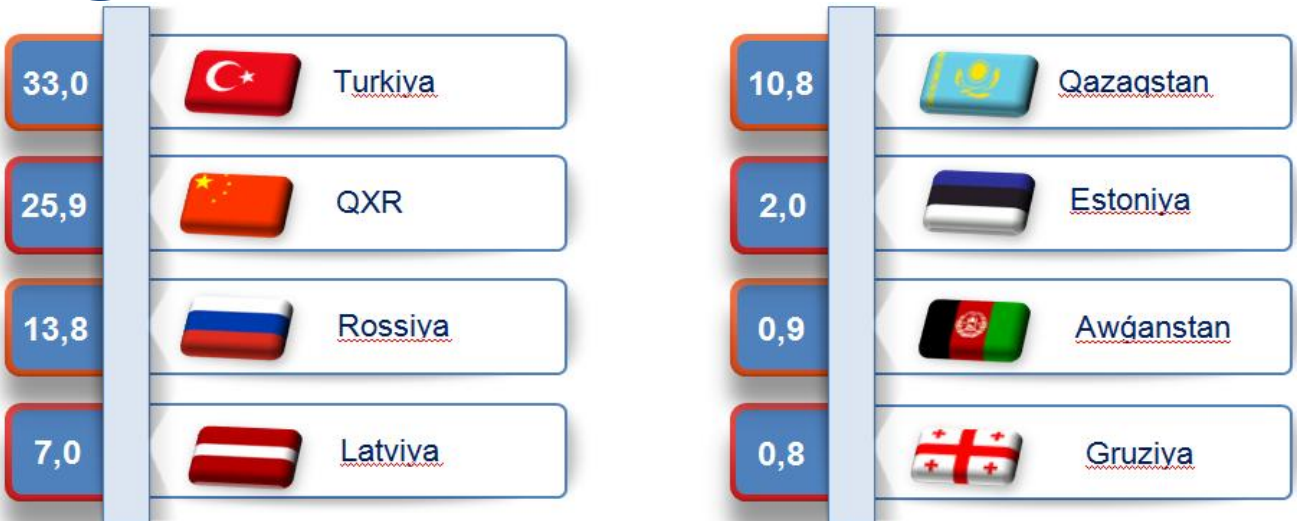
■ ĞMDA mámleketler ■ Basqa mámleketler

2024-jıldıń yanvar-mart ayında, sırtqı sawda aylanısında tovar hám xızmetler eksporti boyınsha tiykarǵı sherik quramında Túrkiya, Qıtay Xalıq Respublikası, Rossiya Federaciyası, Latviya, Qazaqstan, Awǵanstan hám Gruzıya mámleketler bolıp. Olardıń jámi eksporttaǵı úlesi 94,2 procentti quramaqta.

RESPUBLIKA EKSPORTÍNDA TIYKARǴÍ SHERIK MÁMLEKETLERDÍŃ ÚLESİ (2024- jil yanvar-mart ayı, % te)

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍNÍN TIYKARGÍ SHERIK MÁMLEKET-LERGE ÁMELGE ASÍRĞAN EKSPORTÍ KÓLEMI HÁM ÓSIM PÁTLERI *(yanvar-mart ayı, jıllar kesiminde)*

Mámleketler	Mıń. AQSH dollari		Ósim pátleri, % te		Orni	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Túrkiya	23273,9	29709,4	90,5	127,7	1	1
Qıtay Xalıq Respublikası	14602,5	23346,8	62,2	159,9	2	2
Rossiya	14355,7	12452,1	177,7	86,7	3	3
Qazaqstan	5530,6	9733,5	188,7	176,0	4	4
Latviya	5406,9	6333,7	47,4	117,1	5	5
Estoniya	483,3	1763,7	-	365,0	8	6
Pákistan	116,9	950,7	1092,9	813,0	19	7
Qırğız Respublikası	112,5	940,6	8,2	836,5	20	8
Awғанstan	435,7	771,3	24,0	177,0	9	9
Gruziya	737,2	744,6	250,9	101,0	6	10
Franciya	354,3	601,0	42,7	169,6	11	11
Vetnam		460,3	-	-		12
Birlesken patshalıq	671,7	382,2	36,8	56,9	7	13
Tájikstan	434,5	265,8	299,9	61,2	10	14
Koreya Respublikası	188,7	234,5	42,2	124,2	15	15
Germaniya	86,2	199,0	54,4	230,9	22	16
Iraq		188,1	-	-		17
BAÁ	0,1	170,7	-	262683,1	33	18
Iran	50,4	158,5	35,6	314,5	26	19
Ukraina	107,5	143,8	7,0	133,8	21	20

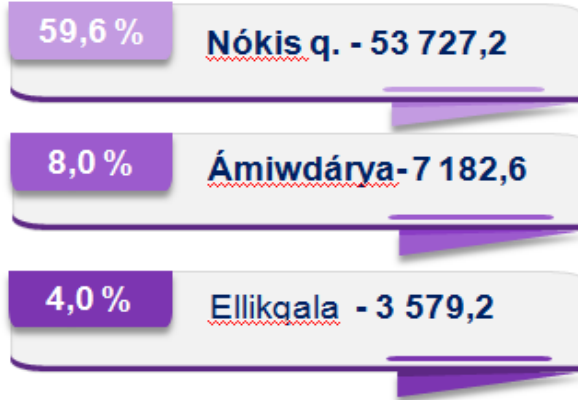

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ RAYONLAR KESIMINDE EKSPORTI (2024-jil yanvar-mart ayi)*

	Миñ. AQSH dolları	Ósim pátleri, % te	Úlesi, % da
Qaraqalpaqstan Respublikası	90 081,2	131,4	100,0
Nókis q.	53 727,2	119,1	59,6
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	1 966,3	44,9	2,2
Beruniy	1 767,8	83,0	2,0
Bozataw	89,1	34,2	0,1
Qaraózek	345,6	94,4	0,4
Kegeyli	3 341,0	257,6	3,7
Qońırat	1 227,3	212,9	1,4
Qanlıkól	6 034,9	102,7	6,7
Moynaq	7 182,6	589,3	8,0
Nókis	2 891,9	501,0	3,2
Taqıyatas	822,5	147,9	0,9
Taxtakópir	394,8	471,6	0,4
Tórtkúl	1 553,4	307,3	1,7
Xojeli	949,8	344,7	1,1
Shımbay	3 209,0	242,9	3,6
Shomanay	988,6	141,6	1,1
Ellikqala	3 579,2	107,7	4,0

Eñ joqarı kólem,
miñ. AQSH dolları

Eñ az kólem,
miñ. AQSH dolları

Respublika eksportı quramında eñ joqarǵı úlesi Nókis qalası 59,6 % ti 53 727,2 miñ. AQSH dolların, eñ tómen úlesin Bozataw rayonu 0,1 % i 89,1 miñ. AQSH dolların quradı.

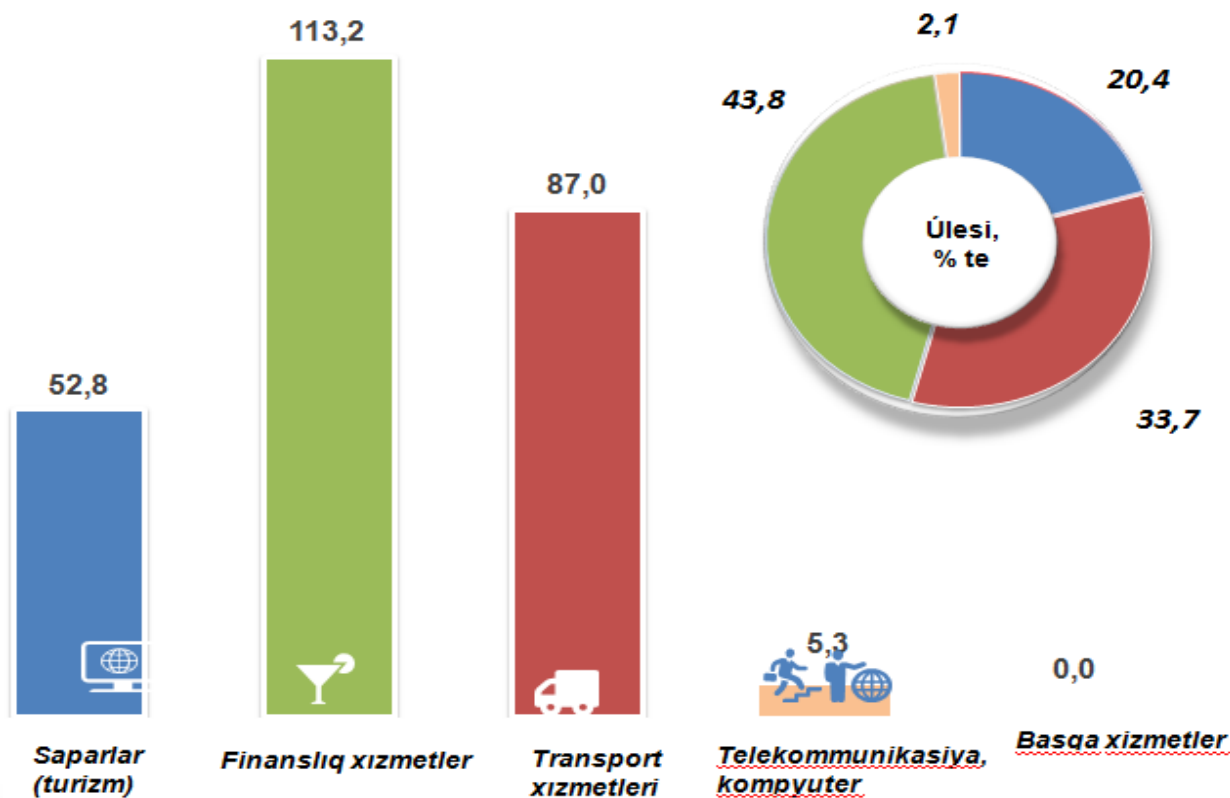
* Tábiyiy gaz hám eklektr energiyasın jetkerip beriw , sonday –aq arnawlı eksport hám saparlar boyınsha rásmiy statistikal'q maǵlıwmatlar, Qaraqalpaqstan Respublikası rayon hám qalalar boyınsha bólistirilmeǵen.

Mámleketimizde jańa islep shıǵarıw texnologiyaları hám zamanagóy úskenelerden keń paydalanıw, tarawda sapa menejmenti sistemasınıń ámeldegi jetilisiwi nátiyjesinde miynet ónimliliǵın asırıwǵa xızmet etip atır. Bul, óz gezeginde, tayın ónimlerge jáhán bazarlarında óz ornın tabıw imkaniyatın beredi.

XÍZMETLER EKSPORTÍ QURAMÍ

(2024-jil yanvar-mart ayı, mıń AQSh doll úlesi, % te)

Xızmetler eksportı kólemi 258,4 mıń AQSh dolların yaki jámi eksport kóleminiń 0,3 % in qurap, 2023-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 108,5 % ke gúzetildi. Xızmetler eksportı quramınıń tiykarǵı úlesi finanslıq xızmetler (43,8 %), saparlar (turizm) (20,4 %), telekommunikaciya, kompyuter hám xabar xızmeti boyınsha xızmetler (2,1 %), transport (33,7 %) hámde basqa xızmetler (0,0 %) úlesine tuwra kelgen.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ IMPORTI

2024-jildiŇ yanvar-mart ayında import kólemi 48,8 mln. AQSh dolların hám 2023-jildiŇ sáykes dáwirine salıstırğanda 88,4 % ti quradı. Import quramında eŇ úlken úles, mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri (30,3 %), Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar (12,3 %), sanaat ónimleri (10,9 %) hámde ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarğa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler (9,8 %) esabına tuwra keldi.

XSSK BÓLIMI BOYINSHA IMPORT QURAMI

(2024-jil yanvar-mart, úlesi, % te)

Tovarlar importı dinamikası analizine tiykar, 2024-jildiŇ yanvar-mart ayında import qılınǵan tovarlar kólemi 48,8 mln. AQSh dolların quradı. Xızmetler importı bolsa 2,3 mln. AQSh dollarğa jetti.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI XSSK BOLIMI BOYINSHA IMPORT QURAMI

(yanvar-mart ayi, jillar kesiminde)

XSSK bólimi	Mln. AQSH dollari		Ósim pátleri, % te		Ulwma kólemge salıstırǵanda, % te	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jámi import	55,2	48,8	110,6	88,4	100,0	100,0
<i>sonıń ishinde:</i>						
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar	7,5	6,0	90,4	79,7	13,6	12,3
Ishimlikler hám temeki						
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqarı	7,0	7,5	135,7	107,0	12,7	15,3
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar	4,9	5,6	128,7	114,2	8,9	11,5
Haywanlar hám ósimlikler mayları, maylar hám mumlar	1,7	1,1	119,5	65,4	3,1	2,3
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler	5,6	4,8	86,2	85,3	10,2	9,8
Sanaat tovarları	6,0	5,3	102,4	88,1	10,9	10,9
Mashinalar hám transport ásbap-úskenederi	15,7	14,8	103,8	93,9	28,5	30,3
Hár qıylı tayar buyımlar	1,2	1,5	190,1	120,7	2,2	3,0
Xızmetler	5,5	2,3	181,6	41,2	10,0	4,6

XSSK BOYINSHA IMPORT QILINGAN AYIRIM TURDEGI ONIMLER QURAMI

(2024-jil yanvar-mart ayi)

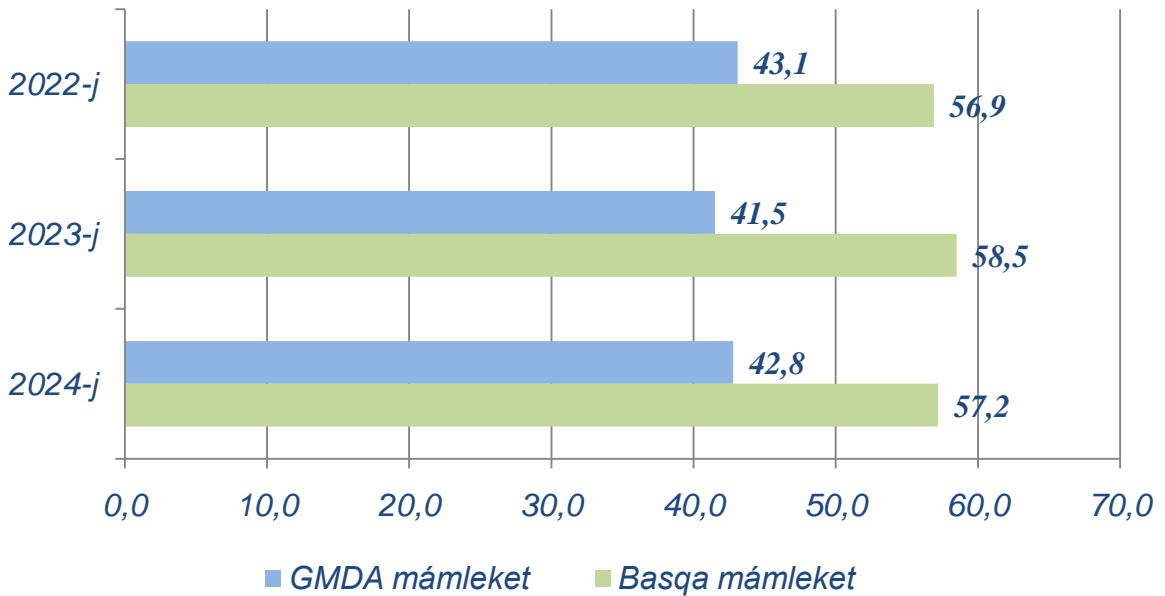
XSSK bólimi atı	Miñ. AQSH dollari	2023-jilga salıstırğan da, % te
Aziq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar		
Dánli eginler hám olardan tayarlangan ónimler	4 617,6	79,4
Kofe, shay, kakao, dámlawshiler hám olardan tayarlangan ónimler	339,1	75,0
Gósh hám gósh ónimleri	104,7	53,8
Tiri haywanlar	-	-
Ishimlikler hám temekil		
Ishimlikler	-	-
Aziq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıđıdan tısqari		
Probka hám ağash-taxtalar	6 324,3	94,4
Haywanlar hám ósimliklerden kelip shıqqan shiyki zat materialları	1 101,5	510,0
Mineral janılıđı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar		
Neft hám neft ónimleri hám usıǵan uqsas materiallar	3 753,0	89,0
Kómir, koks hám briketler	1 765,2	256,1
Hayvon va ósimlikler moyları (yog'ları), yog'lar va mumlar		
Ósimlik mayları	1 127,0	65,4
Haywan hám ósimlik mayları	-	-
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler		
Birlemshi formadaǵı plastmassalar	2 206,4	56,5
Organikalıq ximiya zatları	1 380,8	123,4
Organikalıq emes ximiyalıq zatlar	74,7	75,6
Ximiyalıq materiallar hám ónimler	531,4	154,6

XSSK bólimi atı	Mıń. AQSH dolları	2023-jılga salıstırǵanda, % te
Sanaat tovarları		
Metallardan tayarlanǵan buyımlar	3 946,1	75,5
Rezina buyımları	24,4	7,9
Shoyın hám polat	428,3	382,4
Qaǵaz, kardon hám terekten tayarlanǵan buyımlar (mebelden tısqarı)	98,6	13,0 b
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri		
Anıq tarawlar ushın arawlı mólsherlengen mashinalar	2 842,1	24,0
Sanaat ushın arawlı bolmaǵan mashinalar hám ásbap-úskeneler hám olardıń detalları	9 119,8	585,2
Avtomobiller	536,9	41,0
Elektr mashinaları, apparatlar, ásbaplar hám olardıń elektr bólekleri	1 813,4	369,6
Hár qıylı tayar buyımlar		
Arawlı, ilimiy hám qadaǵalaw ásbapları hám apparatları	350,3	40,4
Bloklı imaratlar, suw ótkiziw, kanalizaciya, ısıtıw hám jaqtılandırıw úskeneleri ushın armatura hám bekkemlew tovarları	818,6	831,9
Hár qıylı tayar buyımlar	27,5	30,8
Mebel hám onıń bólekleri, jatarjay buyımları, matraslar, matraslar ushın tirgekler, kópshikler hám usıǵan uqsas tigilgen mebel	187,8	376,4

2024-jil yanvar-mart ayi juwmağına kóre ĞMDA mámleketlerinde import úlesi 42,8 % i qurap, 2023-jilğa salıstırğanda 91,3 % i quradı.

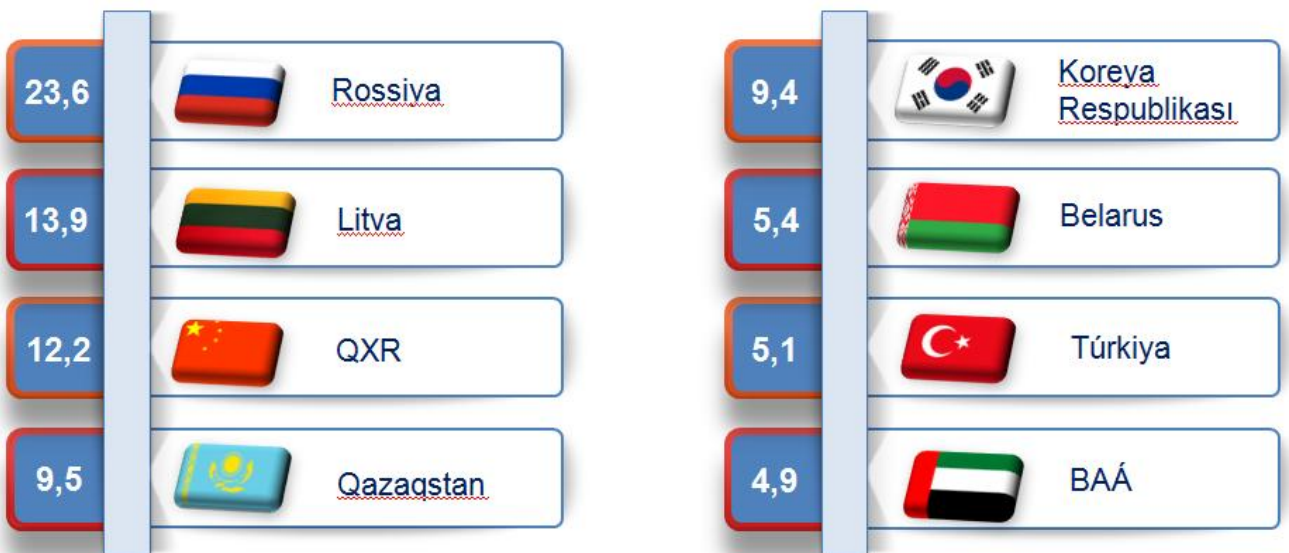
ĞMDA HÁM BASQA SÍRT EL MÁMLEKETLERINEN TOVAR HÁM XÍZMETLER IMPORTÍ KÓLEMLERI DINAMIKASÍ (yanvar-mart ayı, úlesi, % te)

2024-jil yanvar-mart ayında Qaraqalpaqstan Respublikasınıń 27 i mámlekettiń tovar hám xızmetler importın ámelge asırdı. Iri sherik-mámleketler (Rossiya, Litva, QXR, Koreya Respublikası, Qazaqstan, Túrkiya, Belarus, BAÁ hám Qırğız Respublikası) jámi importıń 84,0 % ti quradı.

RESPUBLIKA IMPORTÍNDÁ TIYKARĞÍ SHERIK MÁMLEKETLERDÍŃ ÚLESİ (2024-jil yanvar-mart ayı, % te)

QARAQALPAQSTAN RESPUBLİKASINI SHERİK MAMLEKETLERDEN AMELGE ASIRGAN IMPORT KOLEMI HAM OSIM PATLERI (yanvar-mart ayi, jillar kesiminde)

Mámleketler	Mıń. AQSH dollari		Ósim pátleri, % te		Ulıwma kólemge salıstırǵandaǵı, orni	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Rossiya	9711,8	11504,1	73,5	118,5	2	1
Litva	394,0	6764,9	191,0	1716,9	14	2
QXR	13473,3	5924,7	95,0	44,0	1	3
Qazaqstan	7191,7	4629,0	102,1	64,4	3	4
Koreya Respublikası	4382,1	4596,7	97,8	104,9	5	5
Belarus	5024,7	2610,6	7221,8	52,0	4	6
Túrkiya	865,0	2479,2	31,9	286,6	10	7
BAÁ	2486,5	2370,4	261,4	95,3	8	8
Qırǵız Respublikası	735,3	1765,2	97,9	240,1	11	9
Qatar	1644,6	1743,0	-	106,0		10
Germaniya	2534,7	1275,1	868,2	50,3	7	11
Avstriya	91,8	803,2	115,0	874,5	24	12
Estoniya		429,6	-	-		13
Shvecariya	414,5	362,6	507,3	87,5	13	14
Túrkménstan	201,6	361,2	53,3	179,2	19	15
Italiya	27,7	269,9	12,1	975,7	29	16
Iran	205,3	212,2	38,3	103,3	18	17
Birlesken patshalıq	169,1	162,4	27,1	96,0	20	18
Polsha	59,2	121,3	20,8	204,8	27	19
AQSH	520,0	78,9	164,8	15,2	12	20

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI RAYONLAR KESIMINDE IMPORTI

(2024-jil yanvar-mart ayi)

Eñ joqari kólem,
mín. AQSH dollari

	Mín. AQSH dollari	Ósim pátleri, % te	Ulesi, % te
Qaraqalpaqstan Respublikası	48 753,8	88,4	100,0
Nókis q.	24 707,6	115,0	50,7
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	537,6	23,9	1,1
Beruniy	655,7	50,4	1,3
Bozataw	0,0	0,0	0,0
Qaraózek	37,7	0,9	0,1
Kegeyli	520,5	-	1,1
Qońırat	4 405,0	301,3	9,0
Qanlıkól	549,7	102,7	1,1
Moynaq	3 167,0	54,0	6,5
Nókis	1 014,9	474,2	2,1
Taqiyatas	1 808,7	51,4	3,7
Taxtakópir	479,0	524,4	1,0
Tórtkúl	6 697,9	69,0	13,7
Xojeli	1 928,2	109,8	4,0
Shımbay	760,2	45,3	1,6
Shomanay	-	-	-
Ellikqala	1 484,1	163,3	3,0

50,7%

Nókis q.- 24 707,6

13,7%

Tórtkúl-6 697,9

9,0%

Qońırat-4 405,0

Eñ az kólem,
mín. AQSH dollari

1,1%

Kegeyli-520,5

0,1%

Qaraózek-37,7

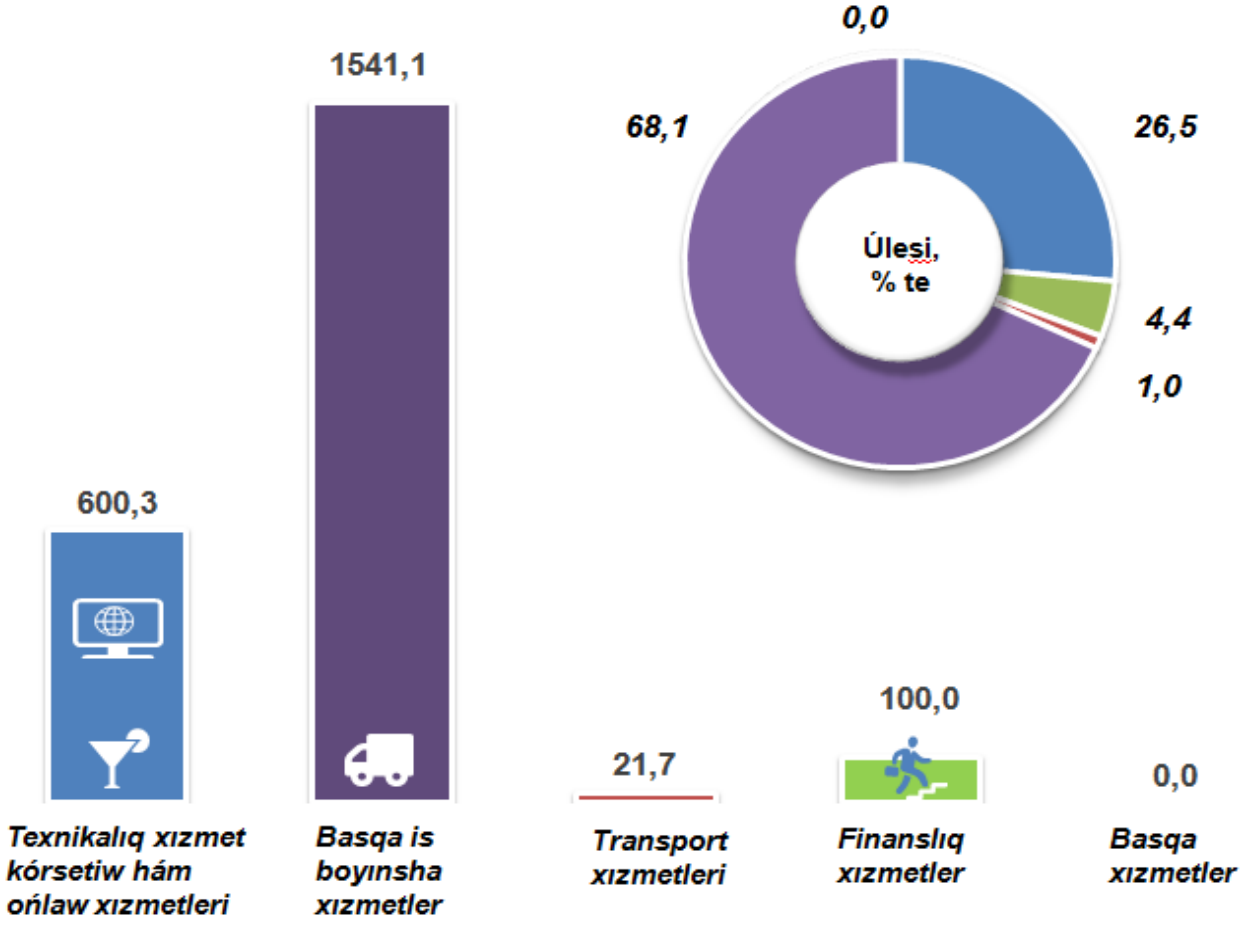
1,0%

Taxtakópir-479,0

Respublika importi quramında eñ joqari úlesi Nókis q. 50,7 % i 24 707,6 mín. AQSH dolların, eñ tómen úlesin Qaraózek rayonu 0,1 % i 37,7 mín. AQSH dolların quradı.

XİZMETLER IMPORTI QURAMI (2024-jil yanvar-mart ayı, úlesi, % te)

2024-jıldıń yanvar-mart ayları juwmağı menen xizmetler importı kólemi 2 263,1 miñ AQSh dolların yaqi jámi import kóleminiń 4,6 % in quradı hám ótken jılğa salıstırǵanda 41,2 % in quradı. Xizmetler importı quramınıń tiykarǵı úlesi texnikaliq xizmet kórsetiw hám oñlaw xizmetleri (26,5 %), basqa is boyinsha xizmetler (68,1 %), finansliq xizmetler (4,4 %), transport xizmetleri (1,0 %), telekommunikaciya, kompyuter hám xabar xizmet kórsetiw xizmetleri (0,0 %) nen ibarat boldı.